

Trenc d'Alba

Revista d'informació i animació cultural
Sants ~ Hostafrancs ~ La Bordeta

El Pla del Barri

PARLEM AMB TERESA PÀMIES
PROGRAMA DE LES FESTES
DE SANT JORDI

num. 2 Abril ~ 82

ENTREVISTA:

tpamies.webnode.cat

TERESA PÀMIES

La sala es acollidora. Els darrers raigs de sol la il·luminen de manera natural. Deixo els papers i la màquina de fotografar damunt la taula. Ella se'u davant meu, disposada a contestar. Am la mà esquerra sostinc una cigarreta (ella no fuma) i amb la dreta el petit cassette. Estem davant mateix del Mercat del Ninot.

- Vivim temps de reconciliació i les noves generacions van perdent fanatisme a l'hora de parlar de la guerra civil. Quins records en guarda vostè?

- Sí, tinc records perquè aquesta guerra coincidir amb la meua joventut. Però el que passa és que no ho recordo mai en un sentit de venjança o amarguesa.

- I quina imatge conserva dels països del seu exili?

- El que més recordo, sense dubte, és Txecoslovàquia i concretament la ciutat de Praga. De les que conec, és la més bella d'Europa.

- Com veu ara la situació política?

- Tinc molts motius per a pensar que anem andavant. Quan vam sortir del franquisme la gent es va fer excessives il·lusions en la democràcia, i es va oblidar que la democràcia és participació. Ningú no dona res, t'ho has de fer tu.

- Hi creu vostè, en això del desencís?

- El que hi ha ara no és desencís, és preocupació. Això del desencís i del "passotisme" és un parany, sobretot per als joves. Volen que caiguen vosaltres. Heu d'estar ben preparats. No és cap consell, per que no m'agrada donar consells a ningú, és només una reflexió.

El paper de la dona

- Pensa que el paper de la dona estava més revaloritzat en la seva joventut?

- La vida de la dona ha canviat extraordinàriament. I aquest canvi ha estat per a bé. Crec que s'ha millorat molt, en relació als meus temps, en l'actitud de la dona i de la gent envers les dones, sobretot en la qüestió dels comportaments morals. Ara bé, encara queden reminiscències dels prejudicis masclistes, però menys.

- Creu que la dona ha d'ésser feminista o femenina, o ambdues coses alhora?

- La dona ha d'ésser dona. El feminisme és un moviment alliberador;

en aquest sentit sóc feminista. I si ser femenina significa voler ser dona amb totes les nostres especificitats, naturalment ho accepto. El que no accepto és allò que s'ha dit, de manera tramposa, que la dona feminista deixa de ser femenina. Això és una fal·làcia.

- En el terreny literari, la nostra literatura contemporània ha tingut autors molt rellevants, Víctor Català, M.A. Capmany, Mercè Rodoreda, vostè mateixa, i gent més jove com la Montserrat Roig o la Riera. Com veu el treball d'aquestes escriptores joves?

- Tenim avui un grup d'escriptores que jo considero molt prometedores. I alguna d'elles ja són valors autèntics. A part de la Montserrat Roig que està més dispersa perquè practica diferents gèneres, tenim una Carme Riera, una M. Antònia Oliver o una Joana Escobedo, que ja són noms importants en l'actualitat. I amb el floreixement de la nostra cultura en sortiran encara més.

Testimoni d'una generació

- De jove, vostè estudià periodisme a Mèxic. Potser això li ha donat un caire periodístic a la seva producció literària?

- Jo em considero una escriptora periodística, cronista més aviat. Jo no sóc una escriptora de creació, d'imaginació. Sóc una cronista. Aquest estil el vaig començar a practicar durant la guerra, en la revista "Juliol". Jo el que faig és donar testimoni de la meva generació.

- Per què els seus treballs literaris han estat escrits en tornar de l'exili a l'any 71, i no abans?

- Un cop vaig arribar aquí em vaig impregnar de la meua llengua. Aquest contacte va ser decisiu. Si jo no hagués tornat, no hauria escrit els llibres que tinc.

- Ens pot anunciar les properes obres que pensa publicar?

- A l'abril (aquest mes), sortirà "Rosalia no hi era", sobre Galícia i Rosalia de Castro. És un llibre de viatges-assaig, amb reflexions sobre la condició de la dona. A la tardor sortirà, "Matins de l'Aran". Són deu narracions curtes, amb un cert misteri i màgia, inspirats en els paisatges de la Vall d'Aran.

- Pel que ens diu, això suposa un cert canvi en la temàtica dels seus llibres, no?

- Els meus lectors acostumats a les cròniques de la guerra i l'exili ho trobaran diferent. És efectivament un canvi en la temàtica, però sempre en el mateix estil meu.

El futur de les revistes locals

- Com valora vostè la tasca de revistes com la nostra?

- Jo crec que són les revistes que tenen futur. El nostre país ha de fer revistes locals. De la mateixa manera que en tot el món s'està revaloritzant la vida de barri, la vida comunitària natural, s'està revaloritzant, també, la premsa comarcal i la de barri. Jo he llegit "Trenc d'Alba" i em sembla una revista molt ben cuidada, rígida en el seu punt. Si seguís així arribaria a tenir l'adhesió de la gent de Sants.

- Finalment, què ens pot dir de Sants?

- Durant la guerra hi vaig estar molt lligada a Sants perquè allà hi havia un grup molt important de la J.C.U. He tingut, també, l'honor de participar en la inauguració de la segona època de l'Ateneu "Sempre Avant". Va ser un dia de gran emoció. En general puc afirmar que Sants no és per a mi un desconegut, ni molt menys.

Apago el cassette i m'acomiado d'ella. Mentre baixo les escales vaig recordant els elogis que ha fet de la nostra revista. Les nostres no són unes grans pretensions, tan sols intentem fer la feina ben feta i que ens ho sàpiguen reconèixer.

Alfred Picó

Teresa Pàmies i Bertrán nasqué a Balaguer l'any 1919. Després de la guerra s'exilà a França, Mèxic i Txecoslovàquia -entre d'altres països- i no tornà a Catalunya fins el 1971. La seva obra, iniciada poc després del seu retorn de l'exili, és testimoni d'una època i d'una generació. Ella mateixa es considera cronista per sobre de tot. Com a llibres més importants citarem: "Quan érem capitans" (1974), "Quan érem refugiats" (1975), "Crònica de la vetlla" (1975), "Gent del meu exili" (1975) i "Testament a Praga", en col.laboració amb el seu pare, Tomàs Pàmies, (1971). El seu esperit periodístic es reflecteix clarament, també, en les seves col.laboracions a revistes catalanes com "Serra d'Or", "Oriflamma" o "Canigó".